

Wytyczne Grupy Praktyk Audytowania ISO 14001:2015

Ryzyka i szanse

(tłumaczenie Polskie Forum ISO 14000 – do celów szkoleniowych)

Poniżej przedstawiono wyjaśnienia do punktów normy ISO 14001:2015, które odnoszą się do ryzyka i szans.

6.1.1 Postanowienia ogólne

Organizacja powinna ustanowić, wdrożyć i utrzymywać proces(-y) potrzebny(-e) do spełniania wymagań określonych w 6.1.1 do 6.1.4.

Planując system zarządzania środowiskowego, organizacja powinna rozważyć:

- a. czynniki, o których mowa w 4.1;
- b. wymagania, o których mowa w 4.2;
- c. zakres systemu zarządzania środowiskowego;

oraz określić ryzyka i szansę związane z jej aspektami środowiskowymi (patrz 6.1.2), zobowiązaniami dotyczącymi zgodności (patrz 6.1.3) oraz innymi czynnikami i wymaganiami, określonymi w 4.1 i 4.2, do których należy się odnieść w celu...

Wyjaśnienie

Ryzyka i szanse mają wiele wymiarów w normie ISO 14001. Ich źródłem mogą być:

- kontekst organizacji (czynniki i oczekiwania)
- zakres SZŚ
- aspekty środowiskowe i wpływy na środowisko
- zobowiązania dotyczące zgodności
- identyfikacja potencjalnych sytuacji awaryjnych.

Przedstawiona wyżej lista uwidacznia znacząco odróżnia podejście do ryzyk i szans w SZŚ i SZJ, w których głównym źródłem ryzyk i szans jest kontekst organizacji. Określenie ryzyk i szans należy przeprowadzić na poziomie strategicznym, taktycznym i operacyjnym. Dlatego podczas oceny spełniania wymagań tego punktu audytor musi zapewnić, że wszystkie powyższe obszary zostały uwzględnione dla zapewnienia spełnienia odpowiednich wymagań.

Oto niektóre przykłady ryzyk związanych z kontekstem organizacji:

- brak wsparcia finansowego dla realizacji zobowiązań podjętych w ramach SZŚ
- brak zaangażowania kierownictwa,
- brak kompetentnego personelu lub dostawców,
- naruszenie wymagań prawnych lub kontraktowych,
- niespełnianie oczekiwań klientów odnośnie oczekiwanych wyników utrzymywania SZŚ,
- niespełnianie oczekiwań zainteresowanych stron.

Kilka przykładów szans:

- produkt jest dobrze przyjęty na rynku i daje możliwość dywersyfikacji,
- możliwość nawiązania partnerskich relacji ze społecznością lokalnych w kwestiach związanych z SZŚ,
- łatwość uzyskiwania decyzji administracyjnych w obszarze środowiska dzięki dobrym wynikom z przeszłości i utrzymaniu wiodącej pozycji na rynku
- wzrost konkurencyjności dzięki obniżeniu kosztów.

6.1.2 Brak dodatkowych wyjaśnień. Ryzyka i szanse związane z aspektami środowiskowymi i wpływami na środowisko, jak opisano w p. 6.1.2

6.1.3 Zobowiązania dotyczące zgodności – termin „wymagania prawne i inne...” został zastąpiony nowym terminem, jednak wymagania nie uległy zmianie w stosunku do poprzedniej normy.

6.1.4 Planowanie działań – ten punkt normy wymaga, aby działania mające na celu uwzględnienie aspektów środowiskowych, wpływów na środowisko, zobowiązań dotyczących zgodności, ryzyk i szans były zintegrowane z procesami SZŚ. Ponadto wymaga zapewnienia wdrożenia tych działań w ramach nadzoru nad działaniami operacyjnymi (8.1) i oceny skuteczności tych działań w ramach monitorowania i pomiarów (9.1). Istnieje również wymaganie, aby przy planowaniu tych działań organizacja uwzględniała swoje możliwości technologiczne oraz wymagania finansowe, operacyjne i biznesowe. Oznacza to, że

organizacja musi zachować równowagę między obowiązkami wynikającymi z SZŚ a potrzebami biznesowymi lub zasobami. Np. technologia eliminująca emisję może nie być dostępna lub wybrana opcja może okazać się bardzo kosztowna i organizacja może nie mieć wystarczającego budżetu na w danym momencie.

Możliwe pytania/ zagadnienia dotyczące ryzyk i szans:

- Jakie podejście stosuje się do identyfikacji ryzyk i szans związanych z systemem zarządzania środowiskowego?
- W jaki sposób to podejście odnosi się do kontekstu organizacji i zobowiązań dotyczących zgodności?
- W jaki sposób organizacja zapewnia spójność procesu identyfikacji ryzyk i szans w organizacji?
- Jakie ryzyka i szanse związane są z kontekstem organizacji, aspektami środowiskowymi, zakresem SZŚ i zobowiązaniami dotyczącymi zgodności?
- Jakie działania zostały podjęte w reakcji na zidentyfikowane ryzyka i szanse?
- W jaki sposób identyfikowane są potencjalne sytuacje awaryjne w ramach SZŚ?
- Czy wykazano, że dla wszystkich zidentyfikowanych sytuacji awaryjnych w ramach SZŚ przygotowano stosowne scenariusze działania?
- W jaki sposób podczas planowania działań (odnoszących się do ryzyk i szans), uwzględniono opcje technologiczne oraz wymagania finansowe, operacyjne i biznesowe?
- W jaki sposób organizacja zapewnia proporcjonalność działań do znaczenia ryzyk i szans?
- W jaki sposób działania (odnoszące się do ryzyk i szans) są zintegrowane z procesami SZŚ?
- W jaki sposób informacje dotyczące działań (odnoszących się do ryzyk i szans) są przekazywane wewnątrz organizacji?
- W jaki sposób realizowane są zaplanowane działania (nadzór nad działaniami operacyjnymi)?
- Jak funkcjonuje system oceny skuteczności działań związanych z ryzykami i szansami?
- W jaki sposób zmiany w ryzykach i szansach są uwzględniane przeglądzie zarządzania?
- W jaki sposób organizacja może wykazać ciągłe doskonalenie, stosując podejście oparte na ryzyku?
- Jakie udokumentowane informacje są utrzymywane / przechowywane w celu wykazania zgodności z wymogami?

Uwaga: W uzupełnieniu do powyższego zaleca się zadawanie typowych pytań dotyczących aspektów środowiskowych i wpływów na środowisko (6.1.2), zobowiązań dotyczących zgodności (6.1.3) w formie stosowanej dla poprzedniej wersji normy.

Więcej informacji na temat Grupy Praktyk Audytowania ISO 14001 można znaleźć w dokumencie: *Introduction to the ISO 14001 Auditing Practices Group (Wprowadzenie do działania Grupy Praktyk Audytowania ISO 14001)*.

Informacje zwrotne od użytkowników zostaną wykorzystane przez Grupę Praktyk Audytowania ISO 14001 w celu identyfikacji potrzeby opracowania dodatkowych dokumentów z wytycznymi lub aktualizacji istniejących.

Komentarze można przesyłać na następujący adres e-mail: Nele.Zgavc@bsigroup.com

Inne dokumenty i prezentacje Grupy Praktyk Audytu ISO 14001 można pobrać ze stron internetowych:

www.iaf.nu

<https://committe.iso.org/sites/tc207sc1/home/projects/published/iso-14001---environmental-manage/iso-14001-auditing-practices-gro.html>

Zastrzeżenia prawne

Dokumenty te nie zostały zatwierdzone przez Międzynarodową Organizację Normalizacyjną (ISO), podkomitety Komitetu Technicznego ISO TC 207 ds. Zarządzania środowiskowego i audytu środowiskowego (ISO / TC207 / SC1 i SC2) ani Międzynarodowe Forum Akredytacyjne (IAF). Informacje w nich zawarte są dostępne do celów edukacyjnych i komunikacyjnych. Grupa Praktyk Audytowania ISO 14001 nie bierze odpowiedzialności za jakiegokolwiek błędy, przeoczenia lub inne zobowiązania, które mogą wynikać z dostarczenia lub późniejszego wykorzystania tych dokumentów.